

RFO

RESPUBLİKA FƏNN
OLİMPİADALARI

Ad _____ Soyad _____

11 KİMYA

- İmtahan müddəti 180 dəqiqədir.
- Hər səhv cavab öz dəyərinin 1/4 - ni aparır.
- Hər sual 4 bal ilə qiymətləndirilir.
- Nəzarətçilərə cavab kağızları və buraxılış vərəqələri təqdim olunur.
- Sual kitabçasında hər hansı texniki qüsur aşkarlandığı və kitabçanın şagirdin məlumatlarına uyğun olmadığı halda (fənn, bölmə, sinif) imtahandan əvvəl mütləq otaq nəzarətçisinə bildirilməlidir.
- Rayon (şəhər) mərhələsinin nəticələrini 09.01.2025-ci il tarixindən etibarən portal.edu.az platformasında şəxsi kabinetinizdən və təhsil aldığınız ümumtəhsil müəssisəsindən öyrəne bilərsiniz.

Uğurlar!

Sabitlər

Avoqadro sabiti, $N_a = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$

Universal qaz sabiti, $R = 8.3145 \text{ C} \cdot \text{K}^{-1} \text{ mol}^{-1} = 0.08205 \text{ l} \cdot \text{K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$

Faradey sabiti, $F = 9.64853399 \times 10^4 \text{ Kl mol}^{-1}$

Standart təzyiq, $P = 1 \text{ bar} = 10^5 \text{ Pa} = 0.987 \text{ atm}$

Atmosfer təzyiqi, $P_{\text{atm}} = 1.01325 \times 10^5 \text{ Pa} = 760 \text{ mm.c.st.} = 760 \text{ torr}$

Selsium şkalasında sıfır, 273.15 K

KİMYƏVİ ELEMENTLƏRİN DÖVRİ SİSTEMİ

1 IA 11A																	18 VIII A 8A	
1 H 1.008	2 IIA 2A												13 IIIA 3A	14 IVA 4A	15 VA 5A	16 VIA 6A	17 VIIA 7A	2 He 4.003
3 Li 6.941	4 Be 9.012											5 B 10.811	6 C 12.011	7 N 14.007	8 O 15.999	9 F 18.998	10 Ne 20.180	
11 Na 22.990	12 Mg 24.305	3 IIIB 3B	4 IVB 4B	5 VB 5B	6 VIB 6B	7 VIIB 7B	8 VIII 8	9 VIII 8	10 VIII 8	11 IB 1B	12 IIB 2B	13 Al 26.982	14 Si 28.086	15 P 30.974	16 S 32.066	17 Cl 35.453	18 Ar 39.948	
19 K 39.098	20 Ca 40.078	21 Sc 44.956	22 Ti 47.88	23 V 50.942	24 Cr 51.996	25 Mn 54.938	26 Fe 55.933	27 Co 58.933	28 Ni 58.693	29 Cu 63.546	30 Zn 65.39	31 Ga 69.732	32 Ge 72.61	33 As 74.922	34 Se 78.09	35 Br 79.904	36 Kr 84.80	
37 Rb 84.468	38 Sr 87.62	39 Y 88.906	40 Zr 91.224	41 Nb 92.906	42 Mo 95.94	43 Tc 98.907	44 Ru 101.07	45 Rh 102.906	46 Pd 106.42	47 Ag 107.868	48 Cd 112.411	49 In 114.818	50 Sn 118.71	51 Sb 121.760	52 Te 127.6	53 I 126.904	54 Xe 131.29	
55 Cs 132.905	56 Ba 137.327	57-71	72 Hf 178.49	73 Ta 180.948	74 W 183.85	75 Re 186.207	76 Os 190.23	77 Ir 192.22	78 Pt 195.08	79 Au 196.967	80 Hg 200.59	81 Tl 204.383	82 Pb 207.2	83 Bi 208.980	84 Po [208.982]	85 At 209.987	86 Rn 222.018	
87 Fr 223.020	88 Ra 226.025	89-103	104 Rf [261]	105 Db [262]	106 Sg [266]	107 Bh [264]	108 Hs [269]	109 Mt [268]	110 Ds [269]	111 Rg [272]	112 Cn [277]	113 Uut [289]	114 Fl [289]	115 Uup [289]	116 Lv [298]	117 Uus [298]	118 Uuo [298]	

Lantanoidlər

57 La 138.906	58 Ce 140.115	59 Pr 140.908	60 Nd 144.24	61 Pm 144.913	62 Sm 150.36	63 Eu 151.966	64 Gd 157.25	65 Tb 158.925	66 Dy 162.50	67 Ho 164.930	68 Er 167.26	69 Tm 168.934	70 Yb 173.04	71 Lu 174.967
----------------------------	----------------------------	----------------------------	---------------------------	----------------------------	---------------------------	----------------------------	---------------------------	----------------------------	---------------------------	----------------------------	---------------------------	----------------------------	---------------------------	----------------------------

Aktinoidlər

89 Ac 227.028	90 Th 232.038	91 Pa 231.036	92 U 238.029	93 Np 237.048	94 Pu 244.064	95 Am 243.061	96 Cm 247.070	97 Bk 247.070	98 Cf 251.080	99 Es [254]	100 Fm 257.095	101 Md 258.1	102 No 259.101	103 Lr [262]
----------------------------	----------------------------	----------------------------	---------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	--------------------------	-----------------------------	---------------------------	-----------------------------	---------------------------

1. Tribrombenzolun neçə quruluş izomeri mövcuddur?

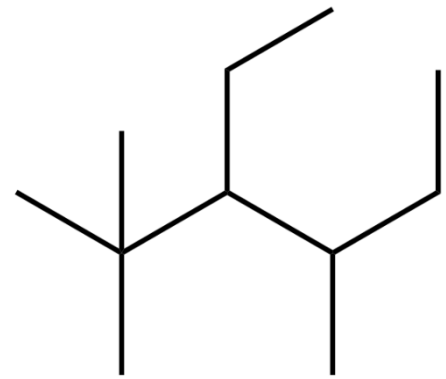
- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 5
- E) 6

2. Aşağıda verilmiş maddə haqqında hansı fikirlər doğrudur?

I. Adı 2,2,4 - trimetil 3 - etil heksandır.

II. Maddədəki bütün karbon atomları sp^3 hibridləşmə vəziyyətindədir.

III. Molekullarası hidrogen rabitəsi əmələ gətirir.

- A) yalnız I
- B) yalnız II
- C) I və II
- D) I və III
- E) I, II və III

3. Aşağıdakı proseslərdən hansı oksidləşmə prosesidir?

- A) $VO_3^- \rightarrow VO_2^+$
- B) $CrO_2 \rightarrow CrO_4^{2-}$
- C) $SO_3 \rightarrow SO_4^{2-}$
- D) $NO_3^- \rightarrow N^0$
- E) $MnO_4^- \rightarrow MnO_2$

4. Aşağıdakı maddələr verilmiş miqdarlarda qarışdırıldıqda hansı reaksiyadan daha çox miqdarda CO₂ qazı ayrılacaq?

- A) 0.3 mol CuCO₃ + 0.1 mol H₂SO₄
- B) 0.1 mol CuCO₃ + 0.3 mol H₂SO₄
- C) 0.2 mol CuCO₃ + 0.2 mol H₂SO₄
- D) 0.2 mol CuCO₃ + 0.3 mol HCl
- E) 0.3 mol CuCO₃ + 0.3 mol HCl

5. Hansı sırada verilmiş maddələr eyni təzyiqdə normal qaynama temperaturunun artma ardıcılığına görə düzülüb?

- A) CO₂, PCl₃, CaO
- B) PCl₃, CaO, CO₂
- C) CaO, CO₂, PCl₃
- D) CaO, PCl₃, CO₂
- E) PCl₃, CO₂, CaO

6. 1.620 qram XF₆ maddəsi 1 qram X elementindən istifadə edilərək bir mərhələdə sintez edilmişdir. Buna əsasən, X elementi aşağıdakılardan hansı ola bilər?

- A) W
- B) Se
- C) Mo
- D) Rh
- E) U

7. Prussiya mavisinin tərkibində Fe^{2+} , Fe^{3+} və CN^- ionlarının olduğu düşünülür və kimyəvi formulu $Fe_7(CN)_{18}$ – dur. Prussiya mavisinin formul vahidində neçə Fe^{2+} və Fe^{3+} kationları ola bilər?

- A) $3 Fe^{2+}; 4 Fe^{3+}$
- B) $4 Fe^{2+}; 3 Fe^{3+}$
- C) $5 Fe^{2+}; 2 Fe^{3+}$
- D) $2 Fe^{2+}; 4 Fe^{3+}$
- E) $2 Fe^{2+}; 2 Fe^{3+}$

8. 100 ml 1 molyar qatılıqlı ortofosfat turşusu məhlulunu tam neytrallaşdırmaq üçün neçə qram saf $Ca(OH)_2$ lazımdır?

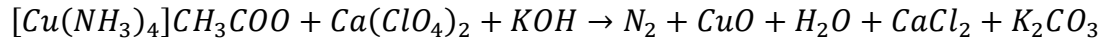
- A) 3.7 q
- B) 4.9 q
- C) 7.4 q
- D) 11.1 q
- E) 22.2 q

9. Aşağıdakı ifadələrə uyğun gələn maddəni seçin:

- I. Molekullararası hidrogen rabitəsi əmələ gətirir.
- II. Tərkibində karboksil qrupu var.
- III. İlk 9 üzvü kəskin iyli mayelərdir.

- A) $C_nH_{2n+1}OH$
- B) $C_nH_{2n+1}COOH$
- C) $C_nH_{2n+1}CHO$
- D) C_nH_{2n}
- E) C_nH_{2n+2}

10. Verilmiş reaksiya ən kiçik tam ədədlərlə əmsallaşdırıldıqda reaksiyadakı əmsallar cəmi neçəyə bərabərdir?

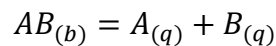

- A) 84
- B) 142
- C) 167
- D) 287
- E) 354

11. Hansı karbohidrogen sinfinin tam yanması zamanı lazım olan oksigenin maddə miqdarının əmələ gələn karbon dioksidin maddə miqdarına olan nisbəti karbohidrogenin formulundan asılı deyil?

- A) Alkan
- B) Alken
- C) Alkin
- D) Alkatrien
- E) Aren

12.

Sistemi tarazlıqdadır. AB maddəsinin miqdarını iki dəfə artırırsaq, yeni əmələ gələn tarazlıq haqqında aşağıdakı mülahizələrdən hansı doğru olar?

- A) Tarazlıqda olan A-nın miqdarını iki dəfə artıracaq, B – nin miqdarı dəyişməyəcək.
- B) Tarazlıqda olan B – nin miqdarını iki dəfə artıracaq, A – nın miqdarı dəyişməyəcək.
- C) Həm A, həm də B -nin miqdarı iki dəfə artacaq.
- D) A və B -nin miqdarları müəyyən qədər artacaq.
- E) A və B-nin miqdarlarında heç bir dəyişiklik olmayacaq.

13. Turşunun molyar kütləsi 82 q/mol-dur. Bu turşununun 100 millilitrlik məhlulu hazırlanır və bu məhlulda turşunun qatılığı 39 q/l-dir. Bu məhlulu tam neytrallaşdırmaq üçün 95 millilitr 40 q/l qatılıqlı NaOH məhlulu tələb edilir. Turşunun neçə əsaslı olduğunu müəyyənləşdirin.

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

14. Bir elementin kütləsinin atomlarının sayından asılılığı aşağıdakı kimidir:

$$\text{Atom sayı} = 1.5 \times 10^{22} \times (\text{Kütlə}, q)$$

Bu elementin atom kütləsi (q/mol) aşağıdakılardan hansıdır?

- A) 10
- B) 20
- C) 40
- D) 80
- E) 120

15. 2×10^{21} sayda X molekulu ilə 3×10^{21} sayda Y molekulunun qarışığının kütləsi 0.6 qramdır. Əgər X-in molyar kütləsi 45 q/mol-dursa, Y-in molyar kütləsini təyin edin.

- A) 45
- B) 90
- C) 120
- D) 180
- E) 270

16. C_7H_{10} maddəsi öz kütləsinin 1.7 qatı qədər bromla birləşmə reaksiyasına girə bilər. Bu maddədə neçə tsikl var?

- A) 0
- B) 1
- C) 2
- D) 3
- E) 4

17. Çili şorası, Hindistan şorası və Norveç şorasının tərkibində olan ortaq element hansıdır?

- A) Karbon
- B) Azot
- C) Hidrogen
- D) Kalium
- E) Natrium

18. Hansı mülahizələr doğrudur?

- I. Bərk katalizatorun effektivliyi onun səthinin sahəsindən asılıdır.
- II. Katalizatorun əlavə olunması reaksiyanın aktivləşmə enerjisini azaldır, beləliklə reaksiya sürətlənir.
- III. Katalizator reaksiyadan ayrılan istiliyin miqdarına təsir göstərmir.

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I və II
- D) I və III
- E) I, II və III

19. Aşağıdakılardan biri stirol molekulunda var:

- A) İki qat rabitə
- B) Hidroksid qrupu
- C) Aldehid qrupu
- D) Keton qrupu
- E) Amin qrupu

20. Bir insan gündəlik 152 kilokalorilik ehtiyacını 100 q qlükoza ilə qarşılayır. Məlumdur ki, 1 mol qlükozadan ($C_6H_{12}O_6$) 38 mol ATF alırıq. 1 mol ATF molekulunun daşdığı enerji miqdarını (kC/mol) hesablayın. 1 kal = 4.18 C.

- A) 25.6
- B) 34.5
- C) 30.1
- D) 42.0
- E) 38.2

21. Qlükoza oksigenlə yandırıldıqda tamamilə fərqli enerji miqdarı ayrılır. Verilən dəyərlərindən istifadə edərək 100 q qlükozanın yandırılmasından ayrılan enerji miqdarını kC ilə hesablayın.

$$\Delta H_{\text{mələgəlmə}}(H_2O_{(m)}) = -285.8 \text{ kC/mol}$$

$$\Delta H_{\text{mələgəlmə}}(C_6H_{12}O_{6(b)}) = -1273 \text{ kC/mol}$$

$$\Delta H_{\text{mələgəlmə}}(CO_{2(q)}) = -393.5 \text{ kC/mol}$$

- A) 1557.1
- B) 1844.4
- C) 2800.0
- D) 3319.9
- E) 856.3

22. Hansı sırada oksigenin oksidləşmə dərəcəsi bütün maddələrdə eynidir?

- A) H₂O, CaO, OF₂
- B) Na₂O, K₂O, H₂O₂
- C) SiO₂, NO₂, BaO
- D) KO₂, MgO, CaO
- E) Na₂O₂, H₂O₂, O₂F₂

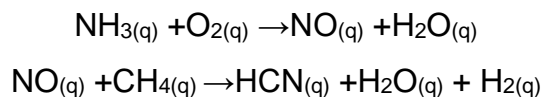
23. H₃PO₂ turşusu üçün tam doğru mülahizə hansıdır?

- A) Formulunda 3 hidrogen atomu olduğu üçün üçəsaslı turşudur.
- B) Güclü turşudur.
- C) Quruluş strukturunda hidrogenlərdən 2-si oksigenə, 1-i fosfora birləşir və buna görə də birəsaslı turşudur.
- D) Quruluş strukturunda hidrogenlərdən 1-i oksigenə, 2-si fosfora birləşir və buna görə də birəsaslı turşudur.
- E) P atomunun oksidləşmə dərəcəsi +5-dir.

24 və 25-ci suallar aşağıdakı şərtə əsaslanır:

II dünya müharibəsi zamanı HCN turşusundan zəhərli KCN kapsullarının sintezi üçün istifadə edilirdi.

Aşağıda sianid turşusunun sintez sxemi verilmişdir:

24. 24 qram ammonyak və 15 qram metandan istifadə edərək neçə qram KCN kapsulu sintez edilə bilər? Birinci reaksiyanın çıxımı 80%, ikincinin isə 100%-dir.

- A) 60.9
- B) 73.4
- C) 35.8
- D) 82.0
- E) 45.3

25. Məlumdur ki, sianid kapsulunun sadəcə 40 faizi qana sovrulur. Sianidin öldürücü dozaya çatması üçün qandakı siyanid (CN^-) qatılığının 3mq/l -dən çox olması lazımdır. Yetişkin insan bədənində 5 litr qan olduğunu fərz edərək, 24 qram ammonyak və 15 qram metandan maksimum neçə ölümcül kapsul sintez edilə bilər?

- A) 1842
- B) 4384
- C) 546
- D) 3220
- E) 650

1. Tribrombenzolun neçə quruluş izomeri mövcuddur?

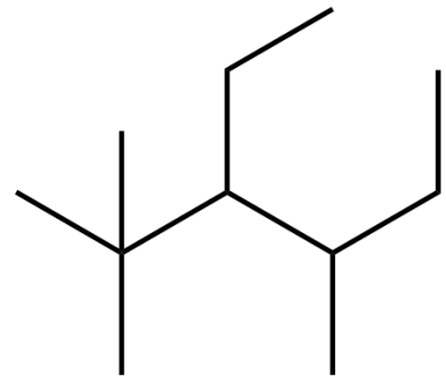
- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 5
- E) 6

2. Aşağıda verilmiş maddə haqqında hansı fikirlər doğrudur?

I. Adı 2,2,4 - trimetil 3 - etil heksandır.

II. Maddədəki bütün karbon atomları sp^3 hibridləşmə vəziyyətindədir.

III. Molekullarası hidrogen rabitəsi əmələ gətirir.

- A) yalnız I
- B) yalnız II
- C) I və II
- D) I və III
- E) I, II və III

3. Aşağıdakı proseslərdən hansı oksidləşmə prosesidir?

- A) $VO_3^- \rightarrow VO_2^+$
- B) $CrO_2 \rightarrow CrO_4^{2-}$
- C) $SO_3 \rightarrow SO_4^{2-}$
- D) $NO_3^- \rightarrow N^0$
- E) $MnO_4^- \rightarrow MnO_2$

4. Aşağıdakı maddələr verilmiş miqdarlarda qarışdırıldıqda hansı reaksiyadan daha çox miqdarda CO₂ qazı ayrılacaq?

- A) 0.3 mol CuCO₃ + 0.1 mol H₂SO₄
- B) 0.1 mol CuCO₃ + 0.3 mol H₂SO₄
- C) 0.2 mol CuCO₃ + 0.2 mol H₂SO₄
- D) 0.2 mol CuCO₃ + 0.3 mol HCl
- E) 0.3 mol CuCO₃ + 0.3 mol HCl

5. Hansı sırada verilmiş maddələr eyni təzyiqdə normal qaynama temperaturunun artma ardıcılığına görə düzülüb?

- A) CO₂, PCl₃, CaO
- B) PCl₃, CaO, CO₂
- C) CaO, CO₂, PCl₃
- D) CaO, PCl₃, CO₂
- E) PCl₃, CO₂, CaO

6. 1.620 qram XF₆ maddəsi 1 qram X elementindən istifadə edilərək bir mərhələdə sintez edilmişdir. Buna əsasən, X elementi aşağıdakılardan hansı ola bilər?

- A) W
- B) Se
- C) Mo
- D) Rh
- E) U

7. Prussiya mavisinin tərkibində Fe^{2+} , Fe^{3+} və CN^- ionlarının olduğu düşünülür və kimyəvi formulu $Fe_7(CN)_{18}$ – dur. Prussiya mavisinin formul vahidində neçə Fe^{2+} və Fe^{3+} kationları ola bilər?

- A) $3 Fe^{2+}; 4 Fe^{3+}$
- B) $4 Fe^{2+}; 3 Fe^{3+}$
- C) $5 Fe^{2+}; 2 Fe^{3+}$
- D) $2 Fe^{2+}; 4 Fe^{3+}$
- E) $2 Fe^{2+}; 2 Fe^{3+}$

8. 100 ml 1 molyar qatılıqlı ortofosfat turşusu məhlulunu tam neytrallaşdırmaq üçün neçə qram saf $Ca(OH)_2$ lazımdır?

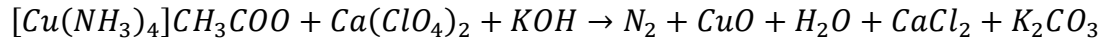
- A) 3.7 q
- B) 4.9 q
- C) 7.4 q
- D) 11.1 q
- E) 22.2 q

9. Aşağıdakı ifadələrə uyğun gələn maddəni seçin:

- I. Molekullararası hidrogen rabitəsi əmələ gətirir.
- II. Tərkibində karboksil qrupu var.
- III. İlk 9 üzvü kəskin iyli mayelərdir.

- A) $C_nH_{2n+1}OH$
- B) $C_nH_{2n+1}COOH$
- C) $C_nH_{2n+1}CHO$
- D) C_nH_{2n}
- E) C_nH_{2n+2}

10. Verilmiş reaksiya ən kiçik tam ədədlərlə əmsallaşdırıldıqda reaksiyadakı əmsallar cəmi neçəyə bərabərdir?

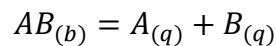

- A) 84
- B) 142
- C) 167
- D) 287
- E) 354

11. Hansı karbohidrogen sinfinin tam yanması zamanı lazım olan oksigenin maddə miqdarının əmələ gələn karbon dioksidin maddə miqdarına olan nisbəti karbohidrogenin formulundan asılı deyil?

- A) Alkan
- B) Alken
- C) Alkin
- D) Alkatrien
- E) Aren

12.

Sistemi tarazlıqdadır. AB maddəsinin miqdarını iki dəfə artırırsaq, yeni əmələ gələn tarazlıq haqqında aşağıdakı mülahizələrdən hansı doğru olar?

- A) Tarazlıqda olan A-nın miqdarını iki dəfə artıracaq, B – nin miqdarı dəyişməyəcək.
- B) Tarazlıqda olan B – nin miqdarını iki dəfə artıracaq, A – nın miqdarı dəyişməyəcək.
- C) Həm A, həm də B -nin miqdarı iki dəfə artacaq.
- D) A və B -nin miqdarları müəyyən qədər artacaq.
- E) A və B-nin miqdarlarında heç bir dəyişiklik olmayacaq.

13. Turşunun molyar kütləsi 82 q/mol-dur. Bu turşununun 100 millilitrlik məhlulu hazırlanır və bu məhlulda turşunun qatılığı 39 q/l-dir. Bu məhlulu tam neytrallaşdırmaq üçün 95 millilitr 40 q/l qatılıqlı NaOH məhlulu tələb edilir. Turşunun neçə əsaslı olduğunu müəyyənləşdirin.

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

14. Bir elementin kütləsinin atomlarının sayından asılılığı aşağıdakı kimidir:

$$\text{Atom sayı} = 1.5 \times 10^{22} \times (\text{Kütlə}, q)$$

Bu elementin atom kütləsi (q/mol) aşağıdakılardan hansıdır?

- A) 10
- B) 20
- C) 40
- D) 80
- E) 120

15. 2×10^{21} sayda X molekulu ilə 3×10^{21} sayda Y molekulunun qarışığının kütləsi 0.6 qramdır. Əgər X-in molyar kütləsi 45 q/mol-dursa, Y-in molyar kütləsini təyin edin.

- A) 45
- B) 90
- C) 120
- D) 180
- E) 270

16. C_7H_{10} maddəsi öz kütləsinin 1.7 qatı qədər bromla birləşmə reaksiyasına girə bilər. Bu maddədə neçə tsikl var?

- A) 0
- B) 1
- C) 2
- D) 3
- E) 4

17. Çili şorası, Hindistan şorası və Norveç şorasının tərkibində olan ortaq element hansıdır?

- A) Karbon
- B) Azot
- C) Hidrogen
- D) Kalium
- E) Natrium

18. Hansı mülahizələr doğrudur?

- I. Bərk katalizatorun effektivliyi onun səthinin sahəsindən asılıdır.
- II. Katalizatorun əlavə olunması reaksiyanın aktivləşmə enerjisini azaldır, beləliklə reaksiya sürətlənir.
- III. Katalizator reaksiyadan ayrılan istiliyin miqdarına təsir göstərmir.

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I və II
- D) I və III
- E) I, II və III

19. Aşağıdakılardan biri stirol molekulunda var:

- A) İki qat rabitə
- B) Hidroksid qrupu
- C) Aldehid qrupu
- D) Keton qrupu
- E) Amin qrupu

20. Bir insan gündəlik 152 kilokalorilik ehtiyacını 100 q qlükoza ilə qarşılayır. Məlumdur ki, 1 mol qlükozadan ($C_6H_{12}O_6$) 38 mol ATF alır. 1 mol ATF molekulunun daşıdığı enerji miqdarını (kC/mol) hesablayın. 1 kal = 4.18 C.

- A) 25.6
- B) 34.5
- C) 30.1
- D) 42.0
- E) 38.2

21. Qlükoza oksigenlə yandırıldıqda tamamilə fərqli enerji miqdarı ayrılır. Verilən dəyərlərindən istifadə edərək 100 q qlükozanın yandırılmasından ayrılan enerji miqdarını kC ilə hesablayın.

$$\Delta H_{\text{mələgəlmə}}(H_2O_{(m)}) = -285.8 \text{ kC/mol}$$

$$\Delta H_{\text{mələgəlmə}}(C_6H_{12}O_{6(b)}) = -1273 \text{ kC/mol}$$

$$\Delta H_{\text{mələgəlmə}}(CO_{2(q)}) = -393.5 \text{ kC/mol}$$

- A) 1557.1
- B) 1844.4
- C) 2800.0
- D) 3319.9
- E) 856.3

22. Hansı sırada oksigenin oksidləşmə dərəcəsi bütün maddələrdə eynidir?

- A) H₂O, CaO, OF₂
- B) Na₂O, K₂O, H₂O₂
- C) SiO₂, NO₂, BaO
- D) KO₂, MgO, CaO
- E) Na₂O₂, H₂O₂, O₂F₂

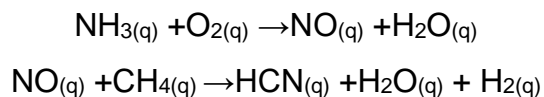
23. H₃PO₂ turşusu üçün tam doğru mülahizə hansıdır?

- A) Formulunda 3 hidrogen atomu olduğu üçün üçəsaslı turşudur.
- B) Güclü turşudur.
- C) Quruluş strukturunda hidrogenlərdən 2-si oksigenə, 1-i fosfora birləşir və buna görə də birəsaslı turşudur.
- D) Quruluş strukturunda hidrogenlərdən 1-i oksigenə, 2-si fosfora birləşir və buna görə də birəsaslı turşudur.
- E) P atomunun oksidləşmə dərəcəsi +5-dir.

24 və 25-ci suallar aşağıdakı şərtə əsaslanır:

II dünya müharibəsi zamanı HCN turşusundan zəhərli KCN kapsullarının sintezi üçün istifadə edilirdi.

Aşağıda sianid turşusunun sintez sxemi verilmişdir:

24. 24 qram ammonyak və 15 qram metandan istifadə edərək neçə qram KCN kapsulu sintez edilə bilər? Birinci reaksiyanın çıxımı 80%, ikincinin isə 100%-dir.

- A) 60.9
- B) 73.4
- C) 35.8
- D) 82.0
- E) 45.3

25. Məlumdur ki, sianid kapsulunun sadəcə 40 faizi qana sovrulur. Sianidin öldürücü dozaya çatması üçün qandakı siyanid (CN^-) qatılığının 3mq/l -dən çox olması lazımdır. Yetişkin insan bədənində 5 litr qan olduğunu fərz edərək, 24 qram ammonyak və 15 qram metandan maksimum neçə ölümcül kapsul sintez edilə bilər?

- A) 1842
- B) 4384
- C) 546
- D) 3220
- E) 650

